

FINLANDS FÖRFATTNINGSSAMLING

Utgiven i Helsingfors den 5 april 2022

217/2022

Statsrådets förordning om undantag som gäller landets försvar vid tillämpningen av kemikalielagstiftningen

I enlighet med statsrådets beslut föreskrivs med stöd av 3 § i kemikalielagen (599/2013), sådan paragrafen lyder i lag 716/2021:

1 §

Tillämpningsområde

Denna förordning innehåller bestämmelser om de förfaranden som får tillämpas för att i sådana fall som är nödvändiga för Finlands försvar göra undantag från vad som föreskrivs i kemikalielagen (599/2013) och i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1907/2006 om registrering, utvärdering, godkännande och begränsning av kemikalier (Reach), inrättande av en europeisk kemikaliemyndighet, ändring av direktiv 1999/45/EG och upphävande av rådets förordning (EEG) nr 793/93 och kommissionens förordning (EG) nr 1488/94 samt rådets direktiv 76/769/EEG och kommissionens direktiv 91/155/EEG, 93/67/EEG, 93/105/EG och 2000/21/EG, nedan Reach-förordningen och Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1272/2008 om klassificering, märkning och förpackning av ämnen och blandningar, ändring och upphävande av direktiven 67/548/EEG och 1999/45/EG samt ändring av förordning (EG) nr 1907/2006, nedan CLP-förordningen samt i de bestämmelser som Europeiska unionen (EU) har antagit med stöd av de förordningarna.

2 §

Hantering av kemikalier på avvikande grunder

I denna förordning avses med hantering av kemikalier på avvikande grunder sådan tillverkning, sådant utsläppande på marknaden, sådan användning och sådan distribution av ett ämne som sådant eller i en blandning eller vara där det med stöd av 3 § i kemikalielagen, artikel 2.3 i Reach-förordningen eller artikel 1.4 i CLP-förordningen görs undantag från iakttagandet av de bestämmelserna.

Vid all hantering av kemikalier på avvikande grunder ska tillräcklig omsorg iakttagas för att garantera säkerheten för den som använder kemikalien och säkra miljöskyddet.

3 §

Förutsättningar för hantering av kemikalier på avvikande grunder

En förutsättning för hantering av kemikalier på avvikande grunder är att de villkor i fråga om sekretessbelagda handlingar som anges i 24 § 1 mom. 10 punkten i lagen om of-

fentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999) eller i lagen om internationella förpliktelser som gäller informationssäkerhet (588/2004) uppfylls.

För hantering av kemikalier på avvikande grunder krävs det dessutom att kemikalien som ämne, i en blandning eller i en vara är en nödvändig del av ett sådant system utan vilket det inte går att genomföra Försvarsmaktens utbildning, upprätthålla Försvarsmaktens beredskap, förbereda inför tillverkning och upplagring under undantagsförhållanden, genomföra Försvarsmaktens internationella övningar eller ta emot eller lämna internationellt bistånd. Hantering av kemikalier på avvikande grunder förutsätter då dessutom att kemikalien inte kan ersättas med en annan mindre skadlig kemikalie av tekniska skäl eller utan oskäliga produktutvecklingskostnader eller oskäliga kostnader för att avveckla befintliga säkerhetsupplag och beredskapslager.

4 §

Myndigheter

Den högsta styrningen och övervakningen av förfarandena enligt denna förordning ankommer på försvarsministeriet.

Huvudstaben leder och övervakar förfarandena enligt denna förordning inom försvarsförvaltningen samt svarar för att bekämpa och förebygga de olägenheter för hälsa och miljö som hanteringen av kemikalier på avvikande grunder medför.

Huvudstaben rapporterar årligen till försvarsministeriet om de undantag som den beviljat. Tekniska granskningsavdelningen vid Huvudstaben granskar förfarandena enligt denna förordning inom försvarsförvaltningen.

5 §

Beslut om hantering av kemikalier på avvikande grunder

Huvudstaben beslutar huruvida en kemikalie får hanteras på avvikande grunder.

Innan Huvudstaben fattar ett beslut enligt 1 mom. ska den begära utlåtande av tekniska granskningsavdelningen vid Huvudstaben.

6 §

Tillståndsansökan

Ansökan om tillstånd till hantering av kemikalier på avvikande grunder ska göras hos Huvudstaben. Ansökan kan göras av staben för en försvarsgren, en upphandlingsenhet inom Försvarsmakten som lyder direkt under Huvudstaben eller en enhet som sköter Försvarsmaktens upplagring och som lyder direkt under Huvudstaben. Ansökan ska innehålla en beskrivning av den verksamhet som önskas bli definierad som hantering av kemikalier på avvikande grunder och skälen till att verksamheten bör definieras som hantering av kemikalier på avvikande grunder.

7 §

Registrering enligt Reach-förordningen

Om en kemikalie endast hanteras på avvikande grunder, behöver den som tillverkar ett ämne som omfattas av registreringsskyldighet enligt Reach-förordningen och den som importerar ämnet till EU inte göra en sådan registrering hos Europeiska kemikaliemyndigheten som avses i avdelning II i Reach-förordningen, och inte heller lämna Säkerhets- och kemikalieverket de uppgifter som avses i 22 § i kemikalielagen.

Om en kemikalie delvis hanteras på avvikande grunder, behöver den som tillverkar ämnet eller den som importerar det till EU inte anmäla hantering av kemikalier på avvikande

grunder som identifierad användning i samband med registreringen och inte heller beakta den i samband med kemikaliesäkerhetsbedömningen.

Den som tillverkar eller till EU importerar ett i 1 och 2 mom. avsett kemikalie som är avsett för hantering av kemikalier på avvikande grunder ska i de fall som avses i artiklarna 10 och 12 eller 17 och 18 i Reach-förordningen lämna Huvudstaben de uppgifter som avses i dessa artiklar.

Om Försvarsmakten inte ger leverantören av ämnet uppgifter om användningen av ämnet, ska Huvudstaben för hanteringen av kemikalier på avvikande grunder sammanställa en sådan kemikaliesäkerhetsrapport som avses i artiklarna 14 och 37 i Reach-förordningen.

Delgivning enligt artikel 38 i Reach-förordningen görs till Huvudstaben när det är fråga om användning av kemikalier på avvikande grunder.

8 §

Kommunikationen i distributionskedjan och skyldigheter för en nedströmsanvändare

Den som ansöker om tillstånd ska i fråga om hantering av kemikalier på avvikande grunder komplettera det säkerhetsdatablad som är avsett för Försvarsmakten så att det motsvarar tillståndet till hantering av kemikalier på avvikande grunder samt kraven i Reach-förordningen, och se till att säkerhetsdatabladet blir tillgängligt för den som använder kemikalien i fråga.

9 §

Tillståndsförfarande enligt Reach-förordningen

Om Försvarsmakten använder eller om det på beställning av Försvarsmakten tillverkas eller används ett ämne som är tillståndspliktigt enligt Reach-förordningen, ska tillstånd enligt artikel 62 i Reach-förordningen sökas hos Huvudstaben i stället för hos Europeiska kemikaliemyndigheten. På ansökan om tillstånd tillämpas det som föreskrivs i den artikeln. Huvudstaben behandlar ansökan om tillstånd i enlighet med principerna i artikel 60 i Reach-förordningen, med undantag för artikel 60.1 samt yttrandena från de kommittéer som avses i artikel 60.4 i den förordningen. Inom Försvarsmakten lämnas yttrande av en kemikaliekommitté som utsetts av Huvudstaben. Vid prövningen av de socioekonomiska faktorerna beaktas behovet av ämnet för försvarsändamål som en påverkande faktor. I tillståndsförfarandet iakttas inte förfarandet enligt artiklarna 61 och 63–66 i Reach-förordningen.

10 §

Klassificering, märkning och anmälan enligt CLP-förordningen

Om en kemikalie hanteras endast på avvikande grunder, görs anmälan om klassificering enligt CLP-förordningen till Huvudstaben i stället för till Europeiska kemikaliemyndigheten.

Huvudstaben kan bestämma att märkningar på förpackningar för ämnen som levererats före den 1 december 2010 och blandningar som levererats före den 1 juni 2015 till sådana säkerhetsupplag som är avsedda för Försvarsmakten inte behöver uppfylla alla märkningskrav enligt CLP-förordningen när kemikalierna tas i bruk. De kemikalier som tas i bruk ur ett säkerhetsupplag ska dock i så fall åtföljas av relevant information för skydd av hälsa och miljö.

Innan ett beslut enligt 2 mom. fattas ska utlåtande inhämtas av tekniska granskningsavdelningen vid Huvudstaben.

217/2022

11 §

Utlämnande av uppgifter till myndigheter

På begäran lämnar Huvudstaben till de tillsynsmyndigheter som avses i 2 kap. i kemikalielagen ut uppgifter som dessa behöver för tillsynen enligt kemikalielagen när det gäller sådana kemikalier vars hantering på avvikande grunder den beslutat om samt om bruket av dessa på avvikande grunder, till den del uppgifterna inte är sekretessbelagda med stöd av 24 § 1 mom. 10 punkten i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet.

12 §

Avvikelse från skyldigheten att lämna uppgifter

Om det med hänsyn till försvarets karaktär, syfte eller särskilda uppgifter är nödvändigt att uppgifter inte lämnas, kan inom försvarsförvaltningen och inom den produktion som stöder försvaret avvikelse göras från skyldigheten enligt 22 b § i kemikalielagen att lämna uppgifter till Europeiska kemikaliemyndigheten om ämnen som inger mycket stora betänkligheter och som ingår i en vara som anges i EU:s gemensamma militära förteckning eller som utgör

- 1) ett vapensystem eller en del av ett sådant,
- 2) ett kommunikationssystem för militärt bruk,
- 3) en sådan produkt med dubbel användning som avses i lagen om kontroll av export av produkter med dubbel användning (562/1996),
- 4) andra än i 1–3 punkten avsedda motsvarande varor som direkt stöder försvaret.

Avvikelse från skyldigheten att lämna uppgifter får dock inte göras, om det är fråga om en sedvanlig vara som används för både civilt och militärt bruk.

13 §

Ikraftträdande

Denna förordning träder i kraft den 7 april 2022.

De beslut och förbindelser om undantag som gäller landets försvar vid tillämpningen av kemikalielagstiftningen som fattats och ingåtts före ikraftträdandet av denna förordning förblir i kraft, om inte något annat avtalas särskilt.

Genom denna förordning upphävs statsrådets förordning om undantag som gäller landets försvar vid tillämpningen av kemikalielagstiftningen (996/2010).

Helsingfors den 31 mars 2022

Familje- och omsorgsministerminister Aki Lindén

Regeringssekreterare Helena Korpinen